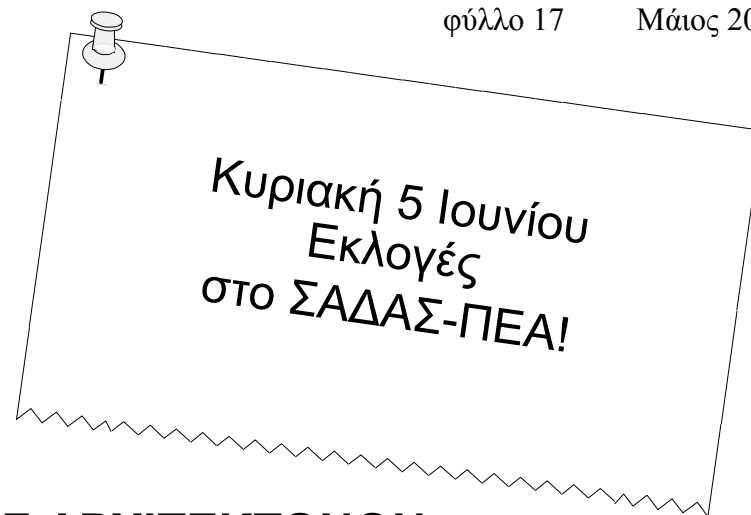

ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

περιοδική έκδοση του ΝΕΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ

15 χρόνια ΝΕΟ ΚΙΝΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ

Το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων συμπλήρωσε 15 χρόνια από την ίδρυσή του. Το «Εκτός Σχεδίου» συμπλήρωσε 9 χρόνια έκδοσης. Δημοσιεύτηκαν σ' αυτό κείμενα γύρω από τα προβλήματα των εργαζόμενων αρχιτεκτόνων, αλλά και σχετικά με επιστημονικές και κοινωνικές πλευρές των θεμάτων της αρχιτεκτονικής, της πόλης και του ευρύτερου περιβάλλοντος. Φιλοξένησε τις θέσεις του Νέου Κινήματος, όπως αυτές εξελίχθηκαν με βάση τις αλλαγές των συνθηκών, αλλά έδωσε και βήμα (ενυπόγραφα άρθρα) σε προσωπικές διερευνήσεις.

Πριν 2,5 χρόνια το Νέο Κίνημα πήρε και δεύτερη έδρα στο Δ.Σ. του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων, ενώ έχουμε ήδη ορισμένα χειροπιαστά αποτελέσματα της ανόδου

της δουλειάς του, μέσα και έξω από τον σύλλογο. Βεβαίως ο σημερινός συσχετισμός των δυνάμεων και το επίπεδο συνείδησης των αρχιτεκτόνων - και κυρίως του συνόλου της κοινωνίας - επιδρά στο να έχουν οι διεκδικήσεις κυρίως αμυντικό χαρακτήρα, γεγονός που δεν αντιστοιχεί στις ανάγκες, ούτε στις αντικειμενικές συνθήκες των ημερών μας. Δεν έχουμε αυταπάτες για το ειδικό βάρος των εργαζόμενων αρχιτεκτόνων, ή, όπως συνήθως λέμε, των αρχιτεκτόνων που θέλουν να ζουν από τη δουλειά τους, στις γενικότερες κοινωνικές εξελίξεις. Δεν πρέπει να αποκοπούμε από τις πραγματικές συνθήκες, ούτε όμως πρόκειται να κρατήσουμε παθητική στάση.

Η διεύρυνση της συμμετοχής στο Νέο Κίνημα, που ζούμε κατά τους τελευταίους μήνες, δείχνει τις δυνατότητες του κινηματικού χαρακτήρα του, που επιβεβαιώνεται και ενισχύεται με την πάροδο του χρόνου. Έχουμε την πεποίθηση ότι είναι ανάγκη των καιρών, ο γενικός προσανατολισμός και οι εξελισσόμενες θέσεις, που προτείνει το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων, να υιοθετηθούν από τις συνειδήσεις της πλειοψηφίας των αρχιτεκτόνων.

Ο προβληματισμός και η συζήτηση θα συνεχιστούν. Η προσπάθειες θα ενταθούν.

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΚΑΛΠΕΣ

Δύο γραμμές αναμετρώνται στις εκλογές του Συλλόγου. Αφ' ενός η γραμμή της προσαρμογής στις «νέες πραγματικότητες» δηλαδή στη λογική της αγοράς και τις απαιτήσεις των εθνικών και υπερεθνικών φορέων της εξουσίας. Αφ' εταίρου η γραμμή της συσπείρωσης των αρχιτεκτόνων που θέλουν να ζουν από τη δουλειά τους, για την υπεράσπιση των εργασιακών, ασφαλιστικών και επιστημονικών - πνευματικών δικαιωμάτων τους, η γραμμή της υπεράσπισης του αρχιτεκτονικού έργου της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και γενικότερα του περιβάλλοντος ως κοινωνικής περιουσίας, η γραμμή που δημιούργησε πολυμελείς επιτροπές στο Σύλλογο και είχε αξιοσημείωτες επιτυχίες.

Στα τρία χρόνια που μεσολάβησαν από τις προηγούμενες εκλογές το κύριο γεγονός αναμφίβολα υπήρξε η απουσία της αρχιτεκτονικής και των αρχιτεκτόνων από την παραγωγή των «μεγάλων» ή μικρότερων έργων που υλοποιήθηκαν.

Οι έκτακτες νομοθετικές ρυθμίσεις, με πρόσχημα τον επείγοντα χαρακτήρα τους, αφού συνδέονταν άμεσα ή έμμεσα με την εξυπηρέτηση της διοργάνωσης των Ολυμπιακών αγώνων, υποκατέστησαν το «δημόσιο συμφέρον» με τα συμφέροντα των μεγάλων κατασκευαστικών ομίλων και του τραπεζικού κεφαλαίου.

Με ιδιαίτερη ένταση εκδηλώθηκε η αναμενόμενη κρίση στο χώρο των δημοσίων έργων μετά την εξάντληση των πόρων για την υλοποίηση του αλαζονικού Ολυμπιακού προγράμματος.

Ο νέος νόμος για την εκπόνηση των μελετών των έργων του δημοσίου, όπως διαμορφώθηκε αρχικά από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και τροποποιήθηκε, πάντα όμως στην ίδια κατεύθυνση, από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ο νέος νόμος και κυρίως οι εξαγγελίες της κυβέρνησης για τον τρόπο εκτέλεσης των δημοσίων έργων, άνοιξε το δρόμο για τη διαμόρφωση νέων σχημάτων με βάση το τραπεζικό και ασφαλιστικό κεφάλαιο και τις μεγάλες κατασκευαστικές επιχειρήσεις, στα οποία οι αρχιτεκτονική θα είναι πλήρως υποταγμένη και σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις κατευθύνσεις της Ε.Ε.

Ο αναμενόμενος νόμος για τα ιδιωτικά έργα, που θα αντικαταστήσει αυτόν της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, οδηγεί τα πράγματα και στον τομέα των ιδιωτικών έργων στην ίδια κατεύθυνση.

Ο Σύλλογος, με ευθύνη της πλειοψηφίας του Δ.Σ. (ΠΑΣΚ, ΔΑΚ, ΑΣΑΕ, ΕΛΕΜ), σ' αυτή την ιδιαίτερα αρνητική συγκυρία, σε πλήρη αντίθεση με τα συμφέροντα της μεγάλης πλειοψηφίας των εργαζόμενων αρχιτεκτόνων, όχι μόνο δεν έκανε την παραμικρή προσπάθεια για την αντιμετώπιση της κατάστασης,

αλλά με το πρόσχημα της δήθεν ρεαλιστικής τακτικής της βελτίωσης, «στο μέτρο του δυνατού», των επί μέρους διατάξεων, ουσιαστικά βοήθησε στη διαμόρφωση της νέας κατάστασης.

Έγινε συνυπεύθυνος στην απαξίωση της αρχιτεκτονικής και του ρόλου της στην ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο, δηλαδή στην πράξη. Η απαξίωση αυτή προφανώς οδήγη στο περιθώριο το μεγαλύτερο μέρος του κλάδου, των εργαζόμενων αρχιτεκτόνων και των μικρομεσαίων γραφείων.

Στις συνθήκες αυτές ο αγώνας για την υπεράσπιση της αρχιτεκτονικής στον τομέα της παιδείας και της άσκησης του επαγγέλματος είναι καθοριστικής σημασίας.

Σημαντικά βήματα έγιναν αυτή την περίοδο, με την επίμονη δουλειά και του ΝΚΑ, στην προστασία της σύγχρονης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς που είχαν σαν πρόσθετο αποτέλεσμα την ευαισθητοποίηση ευρύτερων τμημάτων της κοινής γνώμης.

Η διεύρυνση της προσπάθειας αυτής για την αποκατάσταση της αξίας της αρχιτεκτονικής δημιουργίας και της συμβολής της στην ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας, βασικής προϋπόθεσης για την βελτίωση της κατάστασης και των εργαζόμενων αρχιτεκτόνων, δραστηριοποιεί και πάλι συναδέλφους που είχαν οδηγηθεί μακριά από τον σύλλογο και φέρνει νέους σ' αυτόν. Διαμορφώνει και μέσα από τις διαδικασίες αυτών των εκλογών μια νέα δυναμική, που μπορεί να οδηγήσει στη δημιουργία νέων συσχετισμών στο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, που θα επιβάλουν την αναστροφή της πορείας του προς την κατεύθυνση των συμφερόντων της αρχιτεκτονικής, των εργαζόμενων αρχιτεκτόνων και των εργαζομένων γενικότερα.

Έχοντας επίγνωση ότι η ουσιαστική αλλαγή της θέσης των αρχιτεκτόνων και της αρχιτεκτονικής στην ελληνική κοινωνία προϋποθέτει ριζικές κοινωνικές αλλαγές, πρέπει να επιμείνουμε στη συνεχή διεκδίκηση λύσεων σε άμεσα και ευρύτερα προβλήματα.

Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων πρέπει να καθορίσει την πολιτική του, αφού πάρει υπόψη τα αίτια που γεννούν τα προβλήματα και να επιδιώξει τη συνένωση των προσπαθειών του με τους υπόλοιπους εργαζόμενους, με το λαϊκό κίνημα.

Το επόμενο Δ.Σ. πρέπει:

Να εφαρμόσει χωρίς άλλη καθυστέρηση την απόφαση της Αντιπροσωπείας για αναπροσαρμογή των αμοιβών των μελετών των ιδιωτικών έργων.

Να ξεκινήσει και να κλιμακώσει συστηματική πίεση προς το ΤΕΕ και το ΥΠΕΧΩΔΕ με κάθε εφικτό μέσο (δυναμικές κινητοποιήσεις, απόσυρση εκπροσώπων από τις ΕΠΑΕ κ.λ.π.) για τις αρμοδιότητες των αρχι-

τεκτόνων.

Να επιμείνει στην αναθεώρηση του νόμου ανάθεσης των μελετών των δημοσίων έργων με βάση τις πάγιες θέσεις του.

Να διεκδικήσει την αναθεώρηση του Θεσμικού Πλαισίου. Να τεθεί σε δημόσιο διάλογο χωρίς άλλη καθυστέρηση η πρόταση της πολυμελούς επιτροπής διαγωνισμών του Συλλόγου, που είναι αποτέλεσμα προσπάθειας δύο χρόνων.

Το Δ.Σ. να κινηθεί και το ίδιο, πέρα από την επιτροπή, προς την κατεύθυνση του ΤΕΕ αλλά και των αρμόδιων υπουργείων, που έχουν ευθύνη ή διαθέτουν ελεγκτικούς μηχανισμούς, για το τεράστιο πρόβλημα αξιοπιστίας του ΤΣΜΕΔΕ, που νέες πτυχές του αποκαλύπτονται κάθε μέρα.

Να οργανώσει εκστρατεία διαφώτισης των πολιτών και οικοδόμησης κοινωνικών συμμαχιών για την υπεράσπιση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και κατά προτεραιότητα σήμερα της ελληνικής αρχιτεκτονικής του 20ου Αιώνα, που απειλείται στο σύνολό της από τις ιδιωτικοποιήσεις, την ασυδοσία των καπιταλιστικών επιχειρήσεων, την εκτεταμένη κερδοσκοπία των μικρών συμφερόντων ακόμα και από την απαρράδκτη κατάσταση των περισσότερων δημόσιων υπηρεσιών.

Να επιδιώξει συνεργασία με την ΕΜΔΥΔΑΣ για ένα πρόγραμμα αναβάθμισης των συναδέλφων Δ.Υ. και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Να προωθήσει στο ΥΠΕΧΩΔΕ την απόφαση της Αντιπροσωπείας για τα ιδιωτικά έργα, τη λειτουργία των πολεοδομικών γραφείων και την έκδοση των αδειών, για να προστατευθούν το δημόσιο συμφέρον και η αρχιτεκτονική.

Να κάνει κάθε δυνατή ενέργεια για τον περιορισμό της μαύρης εργασίας και των εξευτελιστικών μισθών και ωρομισθίων. Να πιέζει για την εφαρμογή των συλλογικών συμβάσεων και να παρέχει, όπως στο απώτερο παρελθόν, νομική υποστήριξη στα μέλη του που είναι υπάλληλοι.

Να διεκδικήσει ενισχύσεις για την ενθάρρυνση συγκρότησης συνεταιριστικών γραφείων από ομάδες αρχιτεκτόνων.

Να προωθήσει την πραγματική πανελλαδική οργάνωση του Συλλόγου χωρίς οργανωτικές ασάφειες και τη δημιουργία τμήματος του Συλλόγου στην Αττική.

Να συντονιστεί με τις αρχιτεκτονικές σχολές για την απόκρουση της ιδιωτικοποίησης των ΑΕΙ, της διάσπασης των σπουδών και γενικά των σχετικών αποφάσεων της Ε.Ε. που υποβαθμίζουν την αρχιτεκτονική (σχετικές ντιρεκτίβες, αποφάσεις των συνόδων στη Μπολόνια, την Πράγα, το Βερολίνο και τώρα στο Μπέργκεν).

Περί διατήρησης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς

Με μια «εντυπωσιακή» ανατίναξη που ενθουσίασε τα τηλεοπτικά «παπαγαλάκια» εξαφανίστηκε το πανύψηλο κτίριο των Κυλινδρόμυλων από προσώπου της πόλης της Καβάλας. Ένα κτίριο δεμένο με την ιστορία της πόλης και της οικονομικής-εργατικής-κοινωνικής ζωής της. Έτσι απλά ...

Παντού μοναδικό κριτήριο το ΚΕΡΔΟΣ, με τον γι' αυτό θεσμοθετημένο πάρα πολύ μεγάλο Συντελεστή Δόμησης. (ΣΔ)

Η Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα δεν αντέχει τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της από την πιο παλιά ως την πιο σύγχρονη :

- Από τα αρχαία που «καταχώνει» ή «ενσωματώνει» (π.χ Υπουργείο Παιδείας με το καπελωμένο βυζαντινό εκκλησάκι) ως τα νεότερα «Ξενία», τα οποία κατεδαφίζονται ή εκσυγχρονίζονται χωρίς κανένα σεβασμό στην αρχική μορφή και στο περιβάλλον τους.
- Από την «διατήρηση» που γίνεται μέσα από τις ειδικές ρυθμίσεις. Τις είδαμε να

προβάλλουν ως εφιάλτες πάνω από νεοκλασικά κτίρια, τις βλέπουμε στα «διατηρητέα», που, καθώς εξαφανίζεται το εσωτερικό τους παρασέρνοντας κάθε αρχιτεκτονικό στοιχείο της εποχής που τα γέννησε, παραμένουν σαν κουφάρια ώσπου να επανεμφανιστούν ως σκηνογραφία, με τον εξαντλημένο Σ.Δ τους...

- Υπάρχει και μια άλλη εκδοχή, που στην περιοχή του Μετς έχει αξιόλογη επίδοση, καθώς στις γειτονίες, τα αξιόλογα σπίτια

έχουν ένα σημαντικό πλεονέκτημα : δεν έχουν καθόλου ή έχουν πολύ μικρό ακάλυπτο. Έτσι τα διατηρητέα κτίρια σε αυτή την περιοχή, πριν επισκευαστούν, περνάνε από τις φάσεις που δείχνουν οι φωτογραφίες. Και τα δύο διατηρητέα, από την οδό Αρχιμήδους..

Από τις τρεις εκδοχές, που έχουν κοινό χαρακτηριστικό την εξοργιστική υποκρισία, πραγματικά δεν ξέρει κανείς με ποια να θυμώσει πιο πολύ...

Το σχέδιο νόμου για τα Ολυμπιακά Ακίνητα

Τόσα χρόνια στην κερκίδα η Ν.Δ. πολλά διδάχτηκε από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, με πρώτη την υποκρισία και την εξαπάτηση . Παλιά ήταν περισσότερο μονολιθική. Τώρα αξιοποιεί τα μαθήματα που πήρε και ελίσσεται ανάλογα. . Έτσι δεν είναι να απορεί κανείς που η μέρα κατάθεσης του Σχεδίου Νόμου (Σ.Ν) για τα Ολυμπιακά Ακίνητα, «συνέπεσε» με την καλοστημένη παράσταση εισβολής των μαθητών στις Ολυμπιακές εγκαταστάσεις. Όλοι ήταν εκεί. Η κυβέρνηση, γραμματείς, αθλητές και παιδιά. Πολλά παιδιά. Αν διαβάσει κανείς το Σ.Ν., θα υποθέσει πως η σύμπτωση εκφράζει τις ενοχές τους και την προσπάθεια να μη φανεί, πως ήταν η τελευταία ευκαιρία των μαθητών να επισκεφτούν αυτούς τους χώρους χωρίς να πληρώσουν !...

Πράγματι στο Άρθρο 8 αυτού του Σ.Ν αναφέρεται « χωρίς κατασκευή ολυμπιακού περιπατου στην περιοχή ΟΑΚΑ, χωρίς επιβάρυνση» κι αυτή είναι η μοναδική υπόμνηση για χρήση **χωρίς επιβάρυνση**, σε όλες τις πανάκριβες εγκαταστάσεις των Ολυμπιακών Αγώνων όλες οι οποίες το τίμημα θα πληρώνουν και οι επόμενες γενιές...

Το Σ.Ν αναφέρεται σε όλες τα Ολυμπιακά Ακίνητα, αλλά δυστυχώς περιλαμβάνει και τον περιβάλλοντα αυτό χώρο, όχι σαν κοινόχρηστο ελεύθερο απαραίτητο για την πόλη αλλά και για την ανάδειξη των όποιων κτιριακών εγκαταστάσεων. Αλλά για αξιοποίηση κατά το δοκούν του κάθε επενδυτή. Στις δυνατότητες αυτού, περιλαμβάνονται περίπου όλες οι χρήσεις και τα ξενοδοχεία, με ένα Σ.Δ που φτάνει το 0,25 , στον οποίο

όμως δεν περιλαμβάνονται οι «λυόμενες» κατασκευές.

Μέχρι τις 7/ Απριλίου, στη δημοσιότητα δεν έχουν δοθεί τα διαγράμματα με τα οποία καθορίζονται οι ζώνες και τα περιγράμματα στα οποία αναφέρεται, γεγονός που καθιστά αδύνατη μια σοβαρή κατά εγκατάσταση κριτική. Έτσι θα αρκεστούμε στα αυταπόδεικτα και σε κάποια πρόβλεψη, που μακάρι να μην επαληθευτεί... . Με το ΣΝ προβλέπεται :

1. Επιτρέπεται η μέσω της εταιρίας «Ολυμπιακά Ακίνητα ΑΕ», εκποίηση των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων, προικισμένων με τη δυνατότητα να επεκταθούν στον περιβάλλοντα χώρο και να εξοπλιστούν με χρήσεις που θα τις κάνουν χρυσόφορες, «ώστε να δημιουργείται πεδίο οικονομικής ασφάλειας στον επενδυτή». (Αυτός ο στόχος είναι διάχυτος σε όλο το Σ.Ν).[Εισηγητικό μέρος]
2. Με τον τρόπο αυτό επιβάλλεται χωρίς κανένα προγραμματισμό η αλλαγή χρήσεων και η αύξηση του Συντελεστή, σε ελεύθερους, δημόσιους ή παράλιους χώρους, στην ευρύτερη περιοχή των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων. Για «σιγουριά» οι απαιτούμενες οικοδομικές άδειες θα εκδίδονται όχι από την Πολεοδομία αλλά από την ΔΟΚΚ του ΥΠΕΧΩΔΕ σε 60 μέρες! [Αρ. 1.]
3. Φυσικά κατ' εξαίρεσιν(!) απελευθερώνεται το ωράριο των καταστημάτων εντός του γκέτο και «εκτός του συνήθους ωραρίου περιλαμβανομένων των μη εργασίμων και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών». Αρ.5.

4. Οι «επενδυτές» απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή πρόστιμο που βαρύνει το ακίνητο (τις Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις [Ο.Ε]), επιβαρύνσεις που διαγράφονται, ώστε να παραδοθούν χωρίς βάρη στον «επενδυτή», ο οποίος θα αποδίδει μόνο 2% επί των κερδών στον γειτονικό Δήμο. [Αρ.7.]
5. Ανοίγει δρόμο στην εμπορευματοποίηση ακόμα και αυτών των «αμιγώς αθλητικών χώρων» για εμπορική χρήση. [Αρ. 10]
6. Η διαδικασία θα πραγματοποιηθεί μέσω της «Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε» η οποία έχει την αρμοδιότητα αποκλειστικής αξιοποίησης των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων και στην οποία δεν έχει ακόμα παραχωρηθεί, **«διότι όλες οι εγκαταστάσεις που παραχωρούνται εξακολουθούν να μην έχουν παραδοθεί προσωρινά ή οριστικά από τους αναδόχους στο Ελληνικό Δημόσιο»**. (Ερμηνευτικά του Αρ. 35). Αναρωτιέται κανείς τότε, προς τι η φούρια του κατεπείγοντος με την οποία δείχνουν πως θέλουν να περάσουν από τη βουλή το Σ.Ν ;
7. Στο Άρ.37 περιστέλλονται τα έξοδα του επενδυτή για μεταβιβάσεις, συμβάσεις, συμβολαιογραφικά, μεταγραφές στα υποθηκοφυλακεία, καθώς και οι κρατήσεις υπέρ των ταμείων, π.χ Ταμείο Νομικών, αφού καθορίζονται αριθμητικά, με πλαφόν που δεν μπορεί να ξεπεραστεί, ανεξαρτήτως του μεγέθους της πράξης.
8. Στη λαίλαπα του Αρ.9 που περιλαμβάνει τις Ο.Ε. δεν περιλαμβάνεται ο Ιππόδρο-

μος του Φαλήρου, κάτι που δεν είναι άσχετο με τη σθεναρή αντίσταση των τοπικών Συλλόγων, ο χώρος όμως δεν γλιτώνει από την απόκτηση Σ.Δ και ποσοστού κάλυψης !

Η πρόβλεψη είναι πως κάθε μια από τις 15 Ο.Ε. που περιλαμβάνονται στο Αρ.9 που κατονομάζει εκτός αυτών του λεκανοπεδίου, το Παγκρήτιο, το Πανθεσσαλικό και το Παμπελοποννησιακό στάδιο, θα πουληθούν σε ντόπιους ή εισαγόμενους μεγαλοκεφαλαιούχους, οι οποίοι, αφού κατασκευάσουν όσα νομίζουν ότι θα καταστήσουν κερδοφόρα την «επιχείρησή τους», θα την περιφράξουν, θα την περιφρουρήσουν με ιδιωτική αστυνομία και θα επιτρέπουν την είσοδο στην «πλεμπάγια» μόνο όποτε θέλουν –φυσικά με το εισιτήριο που θα θέλουν. (Βλέπε : Λαμπράκη – Μ.Μ)

Αυτή θα είναι και η **οριστική απομυθοποίηση** της τελευταίας «Μεγάλης Ιδέας» του μεγάλου κεφαλαίου, που μας ταλάνισε την τελευταία δεκαετία, για να μας καταστήσει τελικά, οικονομικά αλλά και, **κυρίως, περιβαλλοντικά** εξαιρετικά φτωχότερους .

Εμείς στο μεταξύ θα συνεχίσουμε όχι μόνο να πληρώνουμε γι' αυτή τη Μεγάλη Ιδέα και να ασφυκτιούμε μέσα στις τιμεντουπόλεις που ολοένα επιδεινώνονται, αλλά και να υφίσταμεθα τις κοκορομαχίες των μονομάχων, που με μια σιωπηλή συμφωνία «εξεχνάνε» γιατί φτάσανε ως εκεί τα χάλια της οικονομίας.

Αυτά μέχρι να...
Ρ.Λ.

Για το αίσχος του ΤΣΜΕΔΕ

Πέρα από το γενικότερο ασφαλιστικό πρόβλημα, στο ΤΣΜΕΔΕ η κατάσταση έχει φτάσει στο απροχώρητο με ευθύνη όλων των μηχανικών και των φορέων τους (είτε αυτοί λέγονται σύλλογοι είτε παρατάξεις και κυρίως ΤΕΕ).

Επί πολλά χρόνια ουδείς ασχολήθηκε σοβαρά με το ΤΣΜΕΔΕ, με αποτέλεσμα με την πάροδο του χρόνου και βαθμιαία να έχουν καταστρατηγηθεί τα περισσότερα ασφαλιστικά δικαιώματα των μηχανικών σε βαθμό κακουργήματος. Όλα αυτά έρχονται στο φως σήμερα από ένα τυχαίο, θα μπορούσαμε να πούμε, γεγονός που προκλήθηκε από τις αντιδράσεις για υποτιθέμενα ή και πραγματικά χρέη που «ανακάλυψαν» οι υπηρεσίες του ΤΣΜΕΔΕ μετά από πάροδο ακόμα και περισσότερων ... από 30 χρόνων!

Μπροστά σε αυτό το επί μέρους πρόβλημα, που αφορά χιλιάδες συναδέλφους, οι οποίοι καλούνταν ξαφνικά μετά από πάροδο δεκαετιών να πληρώσουν ανύπαρκτα, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, χρέη συστήθη-

κε επιτροπή από συναδέλφους διάφορων ειδικοτήτων, για να αντιμετωπισθεί το θέμα.

Και «ω του θαύματος» ξαφνικά η επιτροπή γίνεται δέκτης έντονων παραπόνων από πολλούς συναδέλφους για τη λειτουργία του ασφαλιστικού μας φορέα, που αφορούν διάφορες περιπτώσεις, από τις οποίες παραθέτουμε παρακάτω τις πιο σημαντικές :

- Υποτιθέμενα ή και πραγματικά χρέη που ανακάλυψαν οι υπηρεσίες του Ταμείου μετά από πάροδο ακόμα και περισσότερων από 30 χρόνων. Υποψίες για διαγραφή ή μη τέτοιων χρεών με ποικίλα κάθε φορά κριτήρια.
- Προβλήματα διαχείρισης αυτών των θεμάτων από την πλευρά του Ταμείου (π.χ. δεν απαντά εγγράφως σε αιτήσεις συναδέλφων για τα υποτιθέμενα χρέη τους ή δεν αναγνωρίζει παλαιότερες βεβαιώσεις που είχαν εκδοθεί χωρίς υποσημειώσεις περί επιφυλάξεων).
- Προβλήματα από διαδοχικές ασφαλίσεις

σε διάφορα ταμεία κυρίως συναδέλφων που βρίσκονται κοντά στη συνταξιοδότηση.

- Αντιφατικές πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.
- Πλημμελής ιατροφαρμακευτική κάλυψη.
- Οξύτατο πρόβλημα ασφάλισης των νέων συναδέλφων.
- Δημιουργία και λειτουργία τμημάτων του ΤΣΜΕΔΕ στην περιφέρεια.
- Απαράδεκτη λειτουργία των υπηρεσιών.
- Απαράδεκτη συμπεριφορά ορισμένων υπαλλήλων, που θίγουν ακόμα και την αξιοπρέπεια των συναδέλφων.
- Απαράδεκτα χαμηλές συντάξεις, μια και ενώ έπρεπε η κύρια σύνταξη βάσει του νόμου να ανέρχεται στο 80% του εκάστοτε βασικού μισθού του δημοσίου υπαλλήλου 2^{ου} βαθμού, εξαιτίας του ότι το ΤΣΜΕΔΕ **δεν έχει δημοσιεύσει ισολογισμούς εδώ και πολλά χρόνια** δεν έχουν αναπροσαρμοστεί οι συντάξεις με αποτέλεσμα,

ενώ η αντίστοιχη σύνταξη του δημόσιου τομέα να έχει φτάσει τις 2400,00 ευρώ το μήνα, στους μηχανικούς να είναι καθηλωμένη στα ...1400,00 ευρώ!

Συναδέλφои δεν πάει άλλο, πρέπει όλοι να στελεχώσουμε την επιτροπή και να διεκδικήσουμε δυναμικά τα δικαιώματά μας έστω και τώρα.

ΚΑΛΙΟ ΑΡΓΑ ΠΑΡΑ ΠΟΤΕ !
Ν.Κ.

Εκτός Σχεδίου

Περιοδική έκδοση του
Νέου Κινήματος Αρχιτεκτόνων
τηλ. 210 36 33 506

Φύλλο αρ. 17 - Μάιος 2005

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο
Μπαρδάκης Κώστας
Λαφνομήλη 49Α, 114 71 Αθήνα

Διανέμεται δωρεάν

ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ

Το ΝΚΑ, στα δυόμισι περίπου χρόνια της θητείας του σημερινού διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου, προσπάθησε να αλλάξει τη νοοτροπία και την πρακτική σε μια σειρά από θέματα, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της δημόσιας εικόνας του Συλλόγου.

Με πρωτοβουλίες που ανέλαβε, με προτάσεις στο Δ.Σ. ή μέσα από τις επιστημονικές επιτροπές:

- προώθησε και στήριξε ενέργειες για την άμεση προστασία και το χαρακτηρισμό των Ξενία της περιόδου 1957-67, προτείνοντας ταυτόχρονα και τον τρόπο μελλοντικής λειτουργίας τους.
- παρενέβη ζητώντας τη διακοπή των εργασιών στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών, ώστε να διασωθεί το κτίριο από τις απαράδεκτες επεμβάσεις που βρίσκονταν σε αρχική φάση, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα τη διατήρηση του χαρακτήρα του μουσείου στο μεγαλύτερο τμήμα του.
- παρενέβη ζητώντας τη διακοπή των εργασιών στο Παναθηναϊκό Στάδιο, προτείνοντας παράλληλα τον ενδεδειγμένο τρόπο αποκατάστασής του, κάτι που επετεύχθη και είχε ως αποτέλεσμα την προστασία του μνημείου

από επεμβάσεις που θα είχαν καταστροφικές συνέπειες.

- προώθησε και στήριξε ενέργειες για την άμεση προστασία και το χαρακτηρισμό των Αρχαιολογικών Μουσείων Ιωαννίνων και Κομοτηνής, της «Θαλής» του Άρη Κωνσταντινίδη στα Ιωάννινα.
- συνεχίζει τις προσπάθειες, εδώ και ενάμιση χρόνο, για να αποτρέψει την καταστροφή του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων από μη αναστρέψιμες επεμβάσεις, που αλλοιώνουν τον αρχιτεκτονικό χαρακτήρα του κτιρίου .
- πρωτοστάτησε σε επαφές και κινήσεις για την προστασία και την αξιοποίηση, σε συνεργασία με τις αρχιτεκτονικές σχολές, του Ξενώνα Στάμου – Στούρνα στο Βόλο.
- πρότεινε τη σύσταση και στήριξε τη συγκρότηση της Επιτροπής Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών, που είχε ως αντικείμενο την αναδιοργάνωση του θεσμικού πλαισίου των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών. Η πρόταση της επιτροπής, αρκετούς μήνες μετά την ψήφισή της ομόφωνα από το διοικητικό συμβούλιο από τα τέλη του περασμένου Οκτώβρη και την τελική έγκρι-

σή της στα μέσα Μαρτίου, δεν έχει ακόμη δημοσιοποιηθεί από το δελτίο του Συλλόγου.

- πρότεινε τη σύσταση της Επιτροπής Αρχιτεκτονικής Προστασίας και Περιβάλλοντος, που είχε ως αντικείμενο την προώθηση μιας σειράς ενεργειών σ' αυτή την κατεύθυνση.
- πήρε την πρωτοβουλία για τη δημιουργία διακλαδικής επιτροπής μηχανικών, και συμμετέχει ενεργά σ' αυτή, για διάφορα προβλήματα που σχετίζονται με τη λειτουργία του ΤΣΜΕΔΕ (παλιές οφειλές, προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, λειτουργία των διαφόρων τμημάτων κ.ά.). Προσπάθεια που ο σύλλογος Αρχιτεκτόνων, ο μόνος ουσιαστικά από τους κλαδικούς συλλόγους που την στηρίζει, πρέπει να συνεχίσει, αφού το ασφαλιστικό, τόσο ως γενικότερο κοινωνικό πρόβλημα, όσο και ως ειδικότερο θέμα της λειτουργίας του ταμείου είναι θέμα που ενδιαφέρει το σύνολο των συναδέλφων.

Στα πλαίσια της αυτοτελούς δράσης του το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων πήρε την πρωτοβουλία της διοργάνωσης του συνεδρίου: "Μετασχηματισμοί της Ελληνικής Πόλης,

Σοσιαλιστική θεωρία, προοπτικές και καθημερινή πράξη".

Παράλληλα συνεχίζει να συμμετέχει ενεργά σε διάφορες κινήσεις πολιτών ή φορέων, που δραστηριοποιούνται σε θέματα προστασίας σημαντικών ελεύθερων δημόσιων χώρων και του περιβάλλοντος γενικότερα (Ελληνικό, Γουδί, πάρκο Ριζάρη κ.α.), της αποτροπής κατασκευής του νέου μουσείου Ακρόπολης στου Μακρυγιάννη.

Αποτιμώντας αυτές τις ενέργειες και την αποτελεσματικότητα που είχαν, εκτιμούμε ότι ο βαθμός αξιοπιστίας του Συλλόγου έχει απόλυτη σχέση με το αποτέλεσμα που επιτυγχάνει και κατ' επέκταση με την απήχηση που αυτός μπορεί να έχει στο κοινωνικό σύνολο.

Η εμπλοκή του Συλλόγου ως επιστημονικού φορέα σε θέματα αρχιτεκτονικής, με απόλυτα τεκμηριωμένες θέσεις και σε συνεργασία με τις αρχιτεκτονικές σχολές, δημιουργεί μια δυναμική αλλαγής του γενικευμένου απαξιωτικού λόγου για την αρχιτεκτονική, καθώς και την προοπτική για την εστίαση του ενδιαφέροντος των αρχιτεκτόνων αλλά και των πολιτών σε αυτό που γνωρίζουμε και είναι η ουσία της αρχιτεκτονικής.

ΟΙ ΜΙΣΘΟΙ, ΟΙ ΑΜΟΙΒΕΣ και η αξιοπρέπεια των αρχιτεκτόνων

Οι επιπτώσεις των γενικότερων κοινωνικοπολιτικών συνθηκών στους αρχιτέκτονες που θέλουν να ζουν από τη δουλειά τους εντείνονται δραματικά λόγω της απαξίωσης της αρχιτεκτονικής. Η συρρίκνωση των αμοιβών των μελετών, ο τρόπος ανάθεσης των μελετών του δημοσίου, το χάος γύρω από το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων, η εκμηδένιση του ρόλου της αρχιτεκτονικής από την κυριαρχία του κέρδους και της πολιτιστικής υποβάθμισης, πιέζουν τη μεγάλη πλειοψηφία των αρχιτεκτονικών γραφείων. Η πίεση αυτή, όπου υπάρχουν υπάλληλοι, συνήθως μεταφέρεται σ' αυτούς, με αποτέλεσμα οι αρχιτέκτονες να είναι ο πιο κακοπληρωμένος κλάδος αποφοίτων ΑΕΙ.

Η συντριπτική πλειοψηφία των μισθωτών αρχιτεκτόνων του ιδιωτικού τομέα εργάζεται με μισθούς που αρχίζουν από 400,00€ και σπανίως υπερβαίνουν τα 900,00€ το μήνα, πληρώνει δε από αυτό το ποσό και το ΤΣΜΕΔΕ! Το ωράριο είναι συνήθως ελαστικό

και απεριόριστο, επεκτεινόμενο ακόμα και στην Κυριακή. Έχουμε με άλλα λόγια ήδη εφαρμογή του ελαστικού 65ωρου, που προωθείται σήμερα στην Ε.Ε., στην πιο ακραία του μορφή.

Παρατηρούνται φαινόμενα απασχόλησης χωρίς αμοιβή σε αρχιτεκτονικά γραφεία με την αυταπάτη δημιουργίας «βιογραφικού», ή φοιτητών σε επαγγελματικά γραφεία πανεπιστημιακών για τη διευκόλυνση μιας πανεπιστημιακής καριέρας. Σπανίως αμείβεται η εργασία κατά την εξάμηνη άσκηση μετά την τριετή φοίτηση των bachelor των βρετανικών πολυτεχνείων, γεγονός που συμπιέζει πρόσθετα τους μισθούς.

Το συντριπτικό ποσοστό των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα εμφανίζεται να ασκεί ελεύθερο επάγγελμα («κόβει» απόδειξη παροχής υπηρεσιών), με αποτέλεσμα να στερείται δικαιωμάτων που παρέχει η εργατική νομοθεσία (πληρωμή ημερών ασθενείας, αποζημίωση σε περίπτωση απόλυσης, άδειες τοκετού κ.λ.π.). Η πολυπλη-

θής αυτή κατηγορία συναδέλφων δεν γίνεται δεκτή στο Σωματείο Τεχνικών Υπαλλήλων Ελλάδος (ΣΤΥΕ), που έχει μέχρι σήμερα την αρμοδιότητα να υπογράφει την συλλογική σύμβαση των αρχιτεκτόνων. Από την άλλη, το Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών, που ένας λόγος που ιδρύθηκε είναι κι αυτός, εγγράφει ως μέλη του και τους εργαζόμενους με απόδειξη παροχής υπηρεσιών. Το σωματείο αυτό, που ο αριθμός των μελών του είναι ακόμα σχετικά μικρός, στερείται μέχρι σήμερα την αρμοδιότητα υπογραφής συλλογικής σύμβασης.

Το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων υποστηρίζει την ένταξη των κάθε κατηγορίας μισθωτών συναδέλφων του ιδιωτικού τομέα στο Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών και τη γενικότερη ενίσχυσή του. Παράλληλα επισημαίνει ότι η προσπάθεια μεταφοράς του προβλήματος από τους ελευθεροεπαγγελματίες και τα μικρά γραφεία στους μόνιμους ή ευκαιριακούς υπαλλήλους δεν λύνει, αλλά επιδεινώνει το πρόβλημα. Αν δεν μεταβληθούν οι γενικό-

τερες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες αλλά και οι ειδικότερες συνθήκες άσκησης της αρχιτεκτονικής, αργά ή γρήγορα ένα μεγάλο μέρος των μιροεπαγγελματιών συναδέλφων θα βρεθεί στη θέση των μισθωτών-ανέργων ή θα βγει τελείως από το επάγγελμα. Ο Σύλλογος, όπως έκανε επανειλημμένα κατά το απώτερο παρελθόν, πρέπει να απαιτεί από τους εργοδότες που είναι μέλη του, τουλάχιστο να εφαρμόζουν τις συλλογικές συμβάσεις και τους κανονισμούς για τις συνθήκες εργασίας (υγιεινής ασφάλειας κ.λ.π.).

Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων, με τη μακρά πολιτική παράδοση που τον χαρακτηρίζει, πρέπει να ενοποιεί τις δυνάμεις των αρχιτεκτόνων που θέλουν να ζουν από τη δουλειά τους και αυτές με τις υπόλοιπες δυνάμεις των εργαζομένων, αναδεικνύοντας το ενοποιητικό στοιχείο ανάμεσά τους και προβάλλοντας, εκτός από τα άμεσα αιτήματα, τις βαθιές κοινωνικοπολιτικές και πολιτιστικές αιτίες των προβλημάτων.

Συνέδριο: ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ σοσιαλιστική θεωρία, προοπτικές και καθημερινή πράξη
Κυκλοφόρησαν σε CD ROM τα πλήρη πρακτικά

Τα πλήρη πρακτικά του συνεδρίου «Μετασχηματισμοί της Ελληνικής Πόλης, σοσιαλιστική θεωρία, προοπτικές και καθημερινή πράξη», που διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του Νέου Κινήματος Αρχιτεκτόνων το Μάιο του 2003, κυκλοφόρησαν σε ηλεκτρονική μορφή (CD ROM). Το συνέδριο

ήταν η πρώτη συνεδριακού χαρακτήρα επιστημονική συνάντηση στα πλαίσια του κύκλου συναντήσεων με αντικείμενο «Αρχιτεκτονική, Πολεοδομία και Επιστημονικός Σοσιαλισμός». Με τη δημοσιοποίηση των πρακτικών σε ηλεκτρονική μορφή, πριν την έντυπη, προωθείται η διαδικασία

αξιοποίησης του συνεδριακού υλικού προς την ολοκλήρωσή της με τη διατύπωση συμπερασμάτων.

Ταυτοχρόνως έχουν ξεκινήσει οι προετοιμασίες για τη συνέχιση των συναντήσεων με στόχο τη διοργάνωση του δεύτερου συνεδρίου, που όπως είχε προγραμματιστεί θα αφορά την αρχιτεκτονική

της εποχής μας.

Το CD ROM των πρακτικών διατίθεται από το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων και τους εκπροσώπους του στις διάφορες πόλεις της χώρας. Επικοινωνία μέσω τηλεφώνου στα: 210 3607360, 210 3641127 ή στο Email: sklias_k@gnto.gr.

Το ψηφοδέλτιο του Νέου Κινήματος

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	
ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ Χρήστος	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ Βασίλης	ΚΑΒΑΛΑ
ΧΕΡΙΑΝΙΔΟΥ Ελίνα	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	
ΖΑΝΤΙΔΗΣ Ηρακλής	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΚΟΤΣΙΔΗΣ Γρηγόρης	ΒΕΡΟΙΑ
ΚΑΝΤΙΔΑΚΗΣ Μανώλης	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΛΕΣΠΟΥΡΙΔΗΣ Σάββας	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ Γιώργος	ΒΕΡΟΙΑ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ Νίκος	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ Δόμνα	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Κέλλυ	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΣΙΑΡΚΟΣ Θεολόγης	ΣΕΡΡΕΣ
ΤΑΟΥΣΙΑΝΗ Κατερίνα	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Γιώργος	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΤΡΥΦΙΑΝΗ Ρωζάνη - Σοφία	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΤΣΑΪΡΙΔΟΥ Άρτεμις	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΦΡΥΤΖΑΛΑΣ Νίκος	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΧΟΝΤΟΛΙΔΟΥ Εριφύλλη	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	
ΔΟΥΚΑΚΑΡΟΣ Μάνος	ΚΑΣΤΟΡΙΑ
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ Νίκος	ΚΟΖΑΝΗ
ΤΖΙΛΗΣ Προκόπης	ΚΟΖΑΝΗ
ΗΠΕΙΡΟΣ	
ΖΙΩΒΑΣ Βησσαρίων	ΑΡΤΑ
ΜΠΕΓΚΑ Άλεξ	ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ Μάνθος	ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	
ΧΑΡΙΣΟΥΛΗΣ Γρηγόρης	ΛΑΡΙΣΑ
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	
ΑΓΑΘΟΣ Λεωνίδας	ΚΕΡΚΥΡΑ
ΑΝΝΙΝΟΥ Μερόπη	ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ
ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Γιώργος	ΖΑΚΥΝΘΟΣ
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	
ΒΑΗΣ Γιάννης	ΠΑΤΡΑ
ΑΤΤΙΚΗ	
ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Λόλα	
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ-ΦΙΛΙΠΠΑ Μαριγώ	
ΓΙΑΝΝΑΡΑΚΗ Σάσα	
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Σωτήρης	
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ Σοφία	
ΖΑΧΑΡΙΑΔΟΥ Βάνα	
ΖΟΥΡΙΔΑΚΗΣ Μανώλης	
ΚΑΛΤΣΑ - ΚΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ Ντίνα	
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Κυριάκος	
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Νίκος	
ΚΑΡΥΔΗΣ Κυριάκος	
ΚΑΤΣΙΚΑ Νταϊζή	
ΚΟΝΔΥΛΗΣ Πραξιτέλης	
ΚΟΡΩΝΙΩΤΗ Νατάσα	
ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ Παναγιώτης	
ΚΟΥΜΠΗΣ Τάκης	
ΚΤΕΝΑΣ Νίκος	
ΛΕΥΚΑΔΙΤΟΥ Ρένα	
ΜΑΔΕΜΟΧΩΡΙΤΗΣ Γιώργος	
ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ Δέσποινα	
ΜΗΤΣΑΚΗ Λένα	
ΜΠΑΡΔΑΚΗΣ Κώστας	
ΜΩΨΙΔΟΥ Ρόζα	
ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Παντελής	
ΟΡΕΣΤΙΔΗΣ Γουιέλμος	
ΠΑΛΟΥΜΠΑ Γιάννα	
ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ Μιχάλης	
ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ Κωστής	
ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ Αυρηλία (Λίτσα)	
ΠΛΑΤΑΝΙΩΤΟΥ Μαρία	
ΠΡΕΚΕΤΕ Αγγελική	
ΠΡΕΠΗΣ Άλκης	
ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ Τάσος	
ΣΑΡΗΓΙΑΝΝΗΣ Γιώργος	
ΣΕΛΙΑΝΙΤΗ Ευδοκία	
ΣΕΛΙΑΝΙΤΗΣ Χρήστος	
ΣΚΛΙΑΣ Κώστας	
ΤΑΒΛΑΡΙΔΗ Μαρία	
ΤΑΒΛΑΡΙΔΗΣ Αλέκος	
ΤΖΑΝΤΖΟΓΛΟΥ Αγγέλα	

Μπολώνια – Πράγα – Βερολίνο και τώρα Μπέργκεν

τι ετοιμάζει η Ε.Ε. για την ανώτατη εκπαίδευση

Η αρχή έγινε το 2001 με την ανωτατοποίηση των ΤΕΙ (με την προς τα κάτω δηλαδή εξίσωση των ΑΕΙ και των ΤΕΙ), οπότε και δημιουργήθηκε ένα δήθεν ομοιογενές σύνολο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, έτοιμο για την ριζική αναδιάρθρωση σύμφωνα με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εκφράστηκαν στις συνόδους της Μπολώνια, της Πράγας και του Βερολίνου.

Οι αποφάσεις αυτές αναφέρονται στη διάσπαση των πενταετών πολυτεχνικών και λοιπών τετραετών ανώτατων σπουδών σε τρία συν δύο ή ένα έτη, στο γνωστό δηλαδή αγγλοσαξωνικό σετ bachelor-master και στην πλήρη ανατροπή της δομής και του ρόλου του Πανεπιστημίου.

Τα προγράμματα σπουδών και οι σχολές θα αξιολογούνται (νομοσχέδιο για την αξιολόγηση) με βάση ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, με κριτήριο, όπως λένε, την ανταποδοτικότητα. Η αξιολόγηση δεν έχει καθόλου να κάνει με την απομάκρυνση των «ασυνείδητων, τεμπέληδων καθηγητών». Έρχεται να αλλάξει τελείως τη δομή και το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών, προετοιμάζοντάς τα για την προγραμματισμένη διάσπαση, μαζεύοντας στα πρώτα τρία έτη (bachelor-γενικό πτυχίο) μαθήματα κατάρτισης (π.χ. για την

αρχιτεκτονική: εκμάθηση σχεδιαστικών προγραμμάτων, στοιχειώδη μαθήματα σύνθεσης με εφαρμογές οικοδομικής, στατικής κ.λ.π., ώστε ο απόφοιτος του πρώτου κύκλου να είναι ένας καταρτισμένος σχεδιαστής). Τα μαθήματα, που μπορούν να δώσουν μία επιστημονική αντίληψη και γενική παιδεία (π.χ. για την αρχιτεκτονική: η θεωρία, οι ιστορίες, η στατική και η οικοδομική ως αυτόνομα μαθήματα, η διπλωματική εργασία κ.λ.π) θα στριμωχθούν στο δεύτερο κύκλο (master) και θα προσπαθήσουν να συμπεκνώσουν τη διαδικασία εκπαίδευσης και ωρίμανσης του επιστήμονα, που γινόταν σε τέσσερα και πέντε χρόνια, μέσα σε δύο. Ήδη αυτή η μεταφορά γνώσης από τον πρώτο-προπτυχιακό κύκλο στο δεύτερο-μεταπτυχιακό έχει αρχίσει με την υποβάθμιση των προπτυχιακών μαθημάτων και τη μεταφορά γνώσης στα αντίστοιχα μεταπτυχιακά, κάτι που βέβαια με την εφαρμογή των αποφάσεων της Μπολώνια θα γίνει πια οργανωμένα και με το νόμο. Ο δεύτερος κύκλος του master θα απαιτεί διδάκτρα και η εισαγωγή των φοιτητών σε αυτόν θα γίνεται με εξετάσεις και συνεντεύξεις. Νομοσχέδιο, που «κατέβηκε» αλλά πάγωσε πριν δύο χρόνια, αναφερόταν σε ένα 15% μόνο που θα εισέρχεται στο

δεύτερο κύκλο. Αυτό θα φιλτράρει τα παιδιά των πιο φτωχών στρωμάτων. Επιστήμη και επιστημονική σκέψη λοιπόν για τους λίγους.

Με την εισαγωγή επίσης των credits, που είναι μονάδες αξιολόγησης μαθημάτων και κατ' επέκτασιν σχολών, τμημάτων και ολόκληρων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, θα αποκτήσουμε πτυχία πολλών ταχυτήτων, δηλαδή πτυχία αρχιτεκτονικής των 300 μονάδων, των 600, των 200. Στη σύνοδο του Βερολίνου άλλωστε μίλησαν για Ατομικά Πτυχία, όπου ο κάθε φοιτητής φτιάχνει τη δικιά του συνταγή ανάλογα με τις δυνατότητες και τις επιθυμίες του! Αλλά και οι διαφορετικές επιστημονικές σχολές θα μπαίνουν στη ζυγαριά με κριτήριο τις ανάγκες των μεγάλων καπιταλιστικών επιχειρήσεων.

Η άποψη ότι όλες οι επιστήμες είναι ίσες και απαραίτητες για την ανθρωπότητα και τα επιστημονικά πτυχία είναι πάνω-κάτω ισότιμα (αφού είναι επιστημονικά) θα γίνει σύντομα παρελθόν, αφού με τις αποφάσεις της Μπολώνια αμφισβητείται η έννοια της επιστήμης και η αναγκαιότητά της στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Με την ιδιωτικοποίηση των πανεπιστημίων τα δημόσια ιδρύματα αναπαραγωγής

και παραγωγής νέας γνώσης θα μετατραπούν σε βραχίονες των πολυεθνικών και η έρευνα θα τεθεί στην υπηρεσία των μεγάλων καπιταλιστικών συμφερόντων. Οι αποφάσεις των συνόδων στη Μπολώνια, την Πράγα και το Βερολίνο έρχονται να υποβαθμίσουν την πλειοψηφία των εκκολλαπτόμενων επιστημόνων σε απλούς εφαρμοστές, χειριστές προγραμμάτων και διεκπεραιωτές αποφάσεων. Έρχονται να προσαρμόσουν την ανώτατη εκπαίδευση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, που χρειάζεται ένα μεγάλο όγκο κατάρτισμένου και ευέλικτου εργατικού δυναμικού και μία μικρή ελίτ επιστημόνων για τις στελεχικές θέσεις των εταιριών.

Μπροστά σε αυτές τις αλλαγές πρέπει, όχι μόνο οι φοιτητές και οι καθηγητές αλλά και όλοι οι εργαζόμενοι επιστήμονες να αντισταθούν και να απαιτήσουν μια ενιαία ανώτατη εκπαίδευση, δημόσια και δωρεάν, προσιτή σε όλους και μια πανεπιστημιακή έρευνα στην υπηρεσία του ανθρώπου.

Το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων θεωρεί ότι είναι ανάγκη να ανοίξει συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα για την ανταλλαγή απόψεων και την ανάπτυξη κινητοποιήσεων.

Ε.Σ.

5 = 3 και ο ρόλος του Συλλόγου

Μέχρι πρόσφατα η αναγραφή στη σφραγίδα του διπλωματούχου μηχανικού (άρα και του αρχιτέκτονα) της ένδειξης «μέλος του ΤΕΕ» βεβαίωνε ότι αυτός ήταν απόφοιτος ανώτατης σχολής 5ετούς φοίτησης. Το ΤΕΕ όμως ως φορέας που δίνει την άδεια άσκησης επαγγέλματος και Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου είναι υποχρεωμένο να εφαρμόζει τις κοινοτικές οδηγίες και να εγγράφει ως μέλη του απόφοιτους σχολών τετραετούς και σε ορισμένες περιπτώσεις αποφοίτων σχολών τριετούς φοίτησης. Το ευρωπαϊκό δικαστήριο και τα πρόστιμα χρησιμοποιούνται για να κάμπτουν τις αντιστάσεις.

Βεβαίως η αναγνώριση του ρόλου του αρχιτέκτονα δεν είναι μόνο ζήτημα νομοθεσίας. Είναι κυρίως θέμα που

εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά της παραγωγικής διαδικασίας και τις προτεραιότητες που θέτει η κυρίαρχη δύναμη κάθε κοινωνίας.

Ο Ν. Ε. Καραπιδάκης (Καθημερινή 24.04.2005) εύστοχα αναφέρει ότι «η αναζήτηση μιας κατευθυντήριας ιδέας τόσο στις ευρωπαϊκές πολιτικές όσο και στο υπό έγκριση Ευρωπαϊκό Σύμφωνο οδηγεί γρήγορα σε μια, μόνο, κεντρική έννοια, την έννοια του ανταγωνισμού». Και στη συνέχεια ότι «...το κοινοτικό δίκαιο στο σύνολό του...ανάγει όλα τα θέματα κοινωνικής οργάνωσης στην έννοια της αγοράς, μετατρέποντάς την σε μοναδική πηγή δικαίου». Απόλυτα εύστοχο. Όσο λοιπόν το στάτους της Ε.Ε. θα ενισχύεται και θα κυριαρχείται από αυτές τις κατευθύνσεις, η υ-

ποβάθμιση των διπλωμάτων θα συνεχίζεται στο όνομα της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγής απασχολήσιμων, της συμπίεσης του «κόστους της εργασίας».

Η αντίσταση σ' αυτή τη διαδικασία προϋποθέτει πρώτα και κύρια την αναβάθμιση του κύρους των αρχιτεκτόνων και της αρχιτεκτονικής μέσα στην κοινωνία. Ακολούθως η αξιοποίηση της όποιας βελτίωσης της εικόνας της κοινωνίας για την αρχιτεκτονική προϋποθέτει την ύπαρξη ενός ισχυρού Πανελληνίου Συλλόγου Αρχιτεκτόνων, που θα πιστοποιεί ποιος είναι πραγματικά αρχιτέκτονας 5ετούς φοίτησης. Το διακριτικό χαρακτηριστικό των πραγματικών αρχιτεκτόνων τότε θα είναι η αναγραφή της ιδιότητας «μέλος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων», αφού το

«μέλος του ΤΕΕ» φαίνεται να μην είναι πλέον ισχυρό.

Ο Σύλλογος, για να μπορεί να το κάνει αυτό, πρέπει να είναι ανεξάρτητος από το κράτος, για να μην υπόκειται στις δεσμεύσεις των ΝΠΔΔ, όπως το ΤΕΕ. Αυτός είναι ένας ακόμη λόγος για τη διατήρηση του Συλλόγου ως αυτοτελούς οργάνωσης (σωματείου κατά το νόμο) ανεξάρτητα από όποια άλλη επιμελητηριακή μορφή οργάνωσης. Μόνο ένα σωματείο μπορεί με το καταστατικό του να ορίζει τα κριτήρια εγγραφής των μελών του. Φυσικά οι φορείς και οι θεσμοί ποτέ δεν αποτελούν οι ίδιοι ριζικές λύσεις, αποτελούν όμως μερικές φορές σημαντικά μέσα κατοχύρωσης και διεκδίκησης.

□

Η προσπάθεια για την διάσωση της μοντέρνας αρχιτεκτονικής έχει τεράστια σημασία όχι μόνο για τα ίδια κτίρια που βάζονται μέχρι την τελική τους εξόντωση – κτίρια μοναδικά όπως το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, το εργοστάσιο ΦΙΕ, το Ξενία Καλαμπάκας ή αυτό της Ολυμπίας – αλλά γιατί τα κτίρια αυτά επειδή αποτελούν το υλοποιημένο έργο της μοντέρνας αρχιτεκτονικής στη χώρα μας, έχουν τεράστια εκπαιδευτική σημασία για τις νεότερες γενιές των αρχιτεκτόνων. Πόσο μάλλον, όταν μέσα από αυτά τα κτίρια εκφράζεται ταυτόχρονα και η κοινωνική διάσταση αυτής του Μοντέρνου Κινήματος.

Καθώς βάλλεται το «σώμα»

της αρχιτεκτονικής μέσα από την καταστροφή των μοναδικών αυτών κτιρίων, βάλλεται ταυτόχρονα και η ίδια η ουσία της αρχιτεκτονικής σκέψης, καθώς ευτελίζεται ό,τι σημαντικότερο έχει παραχθεί στην σύγχρονη ελληνική αρχιτεκτονική.

Η θετική ανταπόκριση στην προσπάθεια αυτή, καθώς και η ουσιαστική συνεργασία με τις αρχιτεκτονικές σχολές αποδεικνύει ότι η αρχιτεκτονική μπορεί να ανακτήσει την σχέση της με το κοινωνικό σύνολο, καθώς ο ουσιαστικός αρχιτεκτονικός λόγος προάγει εξ ορισμού το δημόσιο συμφέρον.

Π.Ν.